

Doç. Dr. Mete Özgür Falcıođlu
İstanbul Beykent Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

ELEKTRONİK TİCARET HUKUKU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	XVII

BİRİNCİ BÖLÜM ELEKTRONİK TİCARET İLE BAĞLANTILI TEKNİK KAVRAMLAR

I. Bilgisayar	1
A. Genel Olarak	1
B. Bilgisayarın Unsurları	3
1. Donanım	3
2. Yazılım	4
3. Sunucu	6
C. Mobil Cihazlar	7
II. İnternette Kurulan İletişim	8
A. Ağ Kavramı	8
B. İnternet	9
C. İnternette Kurulan İletişim ve Özellikleri	12
III. Diğer Bazı Önemli Kavramlar	15
A. Bulut Bilişim	15
B. Yapay Zeka	17
C. Sosyal Medya ve Sosyal Ağlar	19

İKİNCİ BÖLÜM
ELEKTRONİK TİCARET, KULLANILAN
İLETİŞİM YÖNTEMLERİ VE ELEKTRONİK
TİCARETİN TÜRLERİ

I. Elektronik Ticaret	23
A. Genel Olarak	23
B. Elektronik Ticaret Kanunu Bakımından Elektronik Ticaret	26
II. Elektronik Ticarete Kullanılan İletişim Yöntemleri	28
A. Elektronik Ticarete İletişim	28
B. Elektronik Posta ve Anlık Mesajlaşma Uygulamaları	30
1. Elektronik Posta	30
2. Anlık Mesajlaşma Uygulamaları	33
C. İnternet Siteleri	34
1. Teknik Olarak	34
2. İnternet Sitelerinin Sınıflandırılması	36
D. Elektronik Veri Değişimi	38
III. Elektronik Ticaretin Türleri	40
A. Taraflarına Göre	40
1. İşletmeler Arası Elektronik Ticaret	41
2. İşletmeler ile Tüketiciler Arası Elektronik Ticaret	43
3. Tüketiciler Arası Elektronik Ticaret	45
B. Konusuna Göre	46
C. Gerçekleşmesine Göre	49
D. Gelir Modeline Göre	50
E. Mobil Ticaret	51
F. Sosyal Ticaret	53
G. Diğerleri	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ELEKTRONİK TİCARETİN HUKUKİ
ÇERÇEVESİ

I. Elektronik Ticarete İlişkin Uluslararası Düzenlemeler	57
A. UNCITRAL Düzenlemeleri.....	57
1. Model Kanunlar.....	57
2. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması.....	60
B. Avrupa Birliği Hukuku	63
1. Genel Olarak	63
2. Elektronik Ticaret Yönergesi.....	65
3. Tüketici Hakları Yönergesi	68
II. Elektronik Ticaret Mevzuatı, Temel Kavramlar ve Elektronik Ticaretin Søjeleri	70
A. Elektronik Ticaret Kanunu ve İlgili Mevzuat	70
B. Elektronik Ticarete İlişkin Temel Kavramlar	74
1. Bilgi Toplumu Hizmeti	74
2. Elektronik Ticaret Ortamı ve Platformlar	76
3. Elektronik Ticaret Pazar Yeri	79
C. Elektronik Ticaretin Søjeleri.....	81
1. Alıcı	81
2. Hizmet Sağlayıcı.....	83
3. Aracı Hizmet Sağlayıcı	85
4. Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcı.....	88
5. Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı.....	90
6. Elektronik Ticaret Kanunu Kapsamından İstisna Tutulan ETAHS ve ETHS'ler.....	93
III. Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcı ile Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı Arasındaki Hukuki İlişki, Aracılık Sözleşmesi ve Haksız Ticari Uygulamalar.....	94

A. Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcı ile Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı Arasındaki Hukuki İlişki	94
B. Aracılık Sözleşmesi	96
C. Tanımı.....	97
D. Şekli.....	98
E. Tarafları	100
F. Hukuki Niteliği	100
G. Aracılık Sözleşmesinin İçeriği.....	102
H. Aracılık Sözleşmesinin Değiştirilmesi, Hizmetin Kısıtlanması, Askıya Alınması veya Sonlandırılması.....	105
IV. Haksız Ticari Uygulamalar	108
A. Genel Olarak Haksız Rekabet ve Haksız Ticari Uygulama	108
B. Haksız Ticari Uygulamaların Elektronik Ticaret Kanununda Düzenlenmesi	111
C. Haksız Ticari Uygulamalar.....	114
1. Kavram	114
2. Haksız Ticari Uygulama Sayılan Haller.....	115
3. Haksız Ticari Uygulamaların Yaptırımını	118

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ELEKTRONİK SÖZLEŞME,
SINIFLANDIRILMASI, TÜRLERİ VE ŞEKİL
BAKIMINDAN GEÇERLİĞİ VE İSPATI

I. Elektronik Sözleşme	121
A. Tanım.....	121
B. Elektronik Sözleşmelere Uygulanacak Hükümler	125
C. Elektronik Sözleşmelerin İçeriği	128
II. Elektronik Sözleşmelerin Sınıflandırılması.....	131
A. Genel Olarak	131
B. Müzakere Edilmelerine Göre Elektronik Sözleşmeler	134

---

1. Müzakere Edilen Elektronik Sözleşmeler.....	134
2. Müzakere Edilmeyen Elektronik Sözleşmeler.....	136
a. Genel Olarak Standart Sözleşmeler.....	136
b. Standart Elektronik Sözleşmeler.....	138
C. Çerçeve Sözleşmeye Dayanmalarına Göre Elektronik Sözleşmeler.....	140
1. Çerçeve Sözleşmeye Dayanan Elektronik Sözleşmeler	140
2. Çerçeve Sözleşmeye Dayanmayan Elektronik Sözleşmeler... ..	143
D. İfanın Gerçekleşmesine Göre Elektronik Sözleşmeler	144
1. Elektronik Ortam Dışında İfa Edilen Elektronik Sözleşmeler.....	144
2. Elektronik Ortamda İfa Edilen Elektronik Sözleşmeler.....	146
III. Tıklanarak Kurulan Sözleşmeler	148
A. İradenin Tıklanarak Açıklanması	148
B. Tıklanarak Kurulan Elektronik Sözleşme Görünümleri	150
IV. Mesafeli Sözleşme Niteliği Kazanan Elektronik Sözleşmeler	155
A. Mesafeli Sözleşme Kavramı.....	155
1. Genel Olarak Düzenlenmesi.....	156
2. Genel Mesafeli Sözleşmeler	157
a. Kavram	157
b. Mesafeli Sözleşmelerin Benzer İşlemlerden Ayırd Edilmesi.....	159
3. Finansal Hizmetlere İlişkin Mesafeli Sözleşmeler	161
B. Mesafeli Sözleşmelerin Unsurları	164
1. Tarafların Eş Zamanlı Fiziksel Varlığının Bulunmaması	165
2. Uzaktan Pazarlamaya Yönelik Bir Sistem Kapsamında Kurulma	166
3. Sözleşmenin Uzaktan İletişim Araçları Kullanılarak Kurulması	168
C. Mesafeli Sözleşmelerin Uygulama Alanı	170
V. Elektronik Satış Sözleşmeleri.....	172

A. Genel Olarak.....	172
B. Konusu	175
C. İşletmeler Arası Elektronik Ticarete Kurulan Elektronik Satış Sözleşmeleri.....	180
1. Genel Olarak.....	180
2. Ticari Olan Satımlar.....	181
3. Elektronik Ticari Satış Sözleşmesi.....	182
a. Kapsamı.....	182
b. Elektronik Ticari Satış Sözleşmesine İlişkin İhtar ve Ayıp Bildirimi.....	184
aa. Elektronik Ticari Satış Sözleşmesine İlişkin İhtarların Şekli.....	184
bb. Elektronik Ticari Satış Sözleşmesine İlişkin Ayıp İhbarının (Bildirimnin) Şekli ve Süresi.....	184
4. CISG Kapsamında Uluslararası Elektronik Satış Sözleşmesi	187
a. Genel Olarak	187
b. Tarafları	187
c. Konusu	188
VI. Elektronik Sözleşmelerin Şekil Bakımından Geçerliği ve İspatı.....	192
A. Sözleşmelerin Şekli	192
1. Genel Olarak	192
2. Geçerlik Şartı Olarak Şekil	193
3. İspat Şartı Olarak Şekil.....	196
B. Kanunun Şekil Şartı Öngörmesi Halinde Elektronik Sözleşmelerin Geçerliği ve İspatı	197
1. Elektronik Sözleşmelerin Geçerlik ve İspat Şartını Sağlaması.....	197
a. TBK ve HMK Bakımından	197
b. Dijital Bankacılıkta Yazılı Şekil Şartının Sağlanması	201
2. Elektronik İmza Kanunu.....	204

BEŞİNCİ BÖLÜM
ELEKTRONİK SÖZLEŞMELERİN
KURULMASI

I. Genel Olarak Sözleşmenin Kurulması.....	209
A. İrade Beyanlarının Karşılıklı ve Birbirine Uygun Olması	209
1. İrade Beyanı.....	209
2. İrade Beyanlarının Karşılıklı ve Birbirine Uygun Olması	211
B. Sözleşmenin Öneri ve Kabul Kurulması	212
1. Öneri.....	212
a. Tanımı.....	212
b. Özel Durumlar	214
aa. Tarife, Fiyat Listesi veya Benzerlerinin	
Gönderilmesi	214
bb. Mal Sergilenmesi	216
c. Önerinin Bağlayıcılığı.....	219
aa. Genel olarak.....	219
bb. Süreli Önerilerin Bağlayıcılık Süresi.....	220
cc. Süresiz Önerilerin Bağlayıcılık Süresi	221
i. Hazırlar Arasında Yapılan Önerilerin	
Bağlayıcılığı.....	221
ii. Hazır Olmayanlar Arasında Yapılan	
Önerilerin Bağlayıcılığı	224
2. Kabul.....	225
a. Tanımı.....	225
b. Kabulün Yapılma Şekli	226
3. Öneri ve Kabulün Geri Alınması	228
4. Sözleşmenin Kurulduğu ve Hüküm ve Sonuçlarını	
Doğurduğu An.....	229
II. Elektronik Sözleşmelerin Kurulması.....	230
A. Genel Olarak.....	230

B. Elektronik Posta ve Anlık Mesajlaşma Uygulamalarıyla Kurulma	233
1. Mesaj ile İrade Beyanı.....	233
2. Mesajların Karşılıklı Olması.....	236
3. Elektronik Posta ve Benzerleriyle Yapılan Öneri	236
a. Yazılı Mesajlar	236
b. Görsel Unsurlar Taşıyan Mesajlar	239
4. Elektronik Posta ve Benzerleriyle Yapılan Önerinin Bağlayıcılığı.....	241
5. Elektronik Posta ve Yapılan Kabul.....	243
a. Açık Kabul	244
b. Örtülü Kabul.....	245
c. İsmarlanmayan Şeyin Gönderilmesi	248
6. Elektronik Posta ve Benzerleriyle Yapılan Öneri ve Kabulün Geri Alınması	252
7. Sözleşmenin Kurulması ve Hükümlerini Doğurmaya Başlaması.....	257
a. İrade Beyanlarının Varma Yer ve Zamanının Teknik Açından Belirlenmesi.....	257
b. Elektronik Posta ve Mesaj İle Kurulan Sözleşmelerin Değerlendirilmesi.....	261
c. Sözleşmenin Kurulma ve Hükümlerini Doğurma Zamanı.....	262
aa. Sözleşmenin Kurulma Zamanı	262
bb. Sözleşmenin Hükümlerini Doğurma Zamanı	265
8. Teyit Mektubu Niteliğinde Elektronik Posta Mesajları.....	270
C. Sözleşmenin İnternet Siteleri ve Diğer Elektronik Ticaret Ortamlarında Kurulması	273
1. Elektronik Ticaret Ortamlarında Yapılan İrade Beyanlarının Özellikleri	273
a. Genel Olarak	273
b. Etkileşimsiz Elektronik Ticaret Ortamları	276

---

c. Etkileşimli Elektronik Ticaret Ortamları.....	276
2. Elektronik Ticaret Ortamlarında Öneri	278
3. TKHK Madde 6 Kapsamında Özel Durum	285
4. Elektronik Ticaret Ortamlarında Yapılan Önerilerin Bağlayıcılığı.....	292
5. Elektronik Ticaret Ortamlarında Kabul	293
a. Etkileşimsiz Ortamlarda Kabul	294
b. Tıklanarak Kurulan Elektronik Sözleşmelerde Kabul	295
6. Elektronik Ticaret Ortamlarında Yapılan Öneri ve Kabulün Geri Alınması	302
7. Sözleşmenin Elektronik Ticaret Ortamlarında Kurulması ve Hüküm ve Sonuçlarını Doğurması	303
III. Elektronik Sözleşmelerde Bilgilendirme Yükümü.....	305
1. Elektronik Ticaret Kanunu ve İkincil Mevzuat Kapsamında Bilgi Verme Yükümü	306
a. Elektronik Ticaret Kanunu Kapsamında Bilgi Verme Yükümlülüğü	306
b. Hizmet Sağlayıcılar Yönetmeliği Kapsamında Bilgi Verme Yükümlülüğü	308
aa. Genel Bilgi Verme Yükümlülüğü.....	308
bb. Siparişe İlişkin Bilgilendirme Yükümlülüğü	312
2. Mesafeli Sözleşmelerde Ön Bilgilendirme Yükümlülüğü	313
a. Genel Mesafeli Sözleşmelerde Ön Bilgilendirme	314
b. Finansal Mesafeli Sözleşmelerde Bilgilendirme.....	322
IV. Mesafeli Sözleşmelerde Cayma Hakkı.....	327
A. Genel Olarak	327
B. Genel Mesafeli Sözleşmelerde Cayma Hakkı.....	329
1. Cayma Hakkının Süresi.....	329
2. Cayma Hakkının Kullanılması.....	331
3. Platform Üzerinden Kurulan Mesafeli Sözleşmelerde Cayma Hakkının Sonuçları	333
4. Cayma Hakkının İstisnaları.....	335

C. Finansal Mesafeli Sözleşmelerde Tanınan Cayma Hakkı.....	339
1. Cayma Hakkının Süresi ve Kullanılması	339
2. Cayma Hakkının İstisnaları.....	342

ALTINCI BÖLÜM
TİCARİ İLETİŞİM VE TİCARİ
ELEKTRONİK İLETİLER

I. Genel Olarak.....	345
II. Ticari İletişim.....	346
III. Ticari Elektronik İleti	350
A. Tanımı.....	350
B. Ticari Elektronik İletinin Unsurları.....	352
C. Ticari Elektronik İleti Gönderiminin Şartları	354
1. Gönderim İçin Alıcıdan Onay Alınması.....	354
2. Ticari Elektronik İletinin İzin Alınmadan Gönderilmesi Halinde Yaptırımlar	359
3. Onay Almanın Şekli.....	360
KAYNAKÇA.....	363